

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 128 din 23.02.2022

Dosar nr: 591/ 2021

Petiția nr: 5365/16.07.2021

Petent: Asociația SOS Infertilitatea

Reclamat:

Obiect: petenta reclamă declarațiile discriminatorii ale părții reclamate la adresa persoanelor care, din motive medicale, sunt nevoite să apeleze la proceduri de reproducere umană asistată medical pentru a avea copii.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Asociația SOS Infertilitatea cu sediul în București, Sector 1, Calea Floreasca nr. 110

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. cu adresa de comunicare a actelor de procedură la Alianța pentru Uniunea Românilor cu sediul în București, Sector 2, Strada Traian nr. 168

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 5365/31.08.2021 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 6502/31.08.2021 a fost citată partea reclamată, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinată de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 4-5 la dosar).

5. Partea reclamată a comunicat un punct de vedere prin email, înregistrat cu nr. 7198/27.09.2021 (fila 11 la dosar).

6. Petenta a depus la dosar o copie după statutul asociației pentru a arăta că este o persoană care are interes (filele 20-23 la dosar)

7. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

8. Prin adresa nr. 5365/16.07.2021, petenta sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare.

9. În fapt, petenta arată că partea reclamată în calitate de deputat în Parlamentul României din partea partidului Alianța pentru Unirea Românilor (AUR), a declarat la data de 16.03.2021, la tribuna Camerei Deputaților, următoarele:

ednucsa ,ălautca amrof nî ,egel ed tceiorp tsecA“sub masca încurajării natalității o politică de tip neomarxist prin care se încearcă promovarea familiei monoparentale total artificiale. Pe de o parte, prin politicile publice, ni se explică gravitatea sarcinilor la tinere necăsătorite pentru a căror evitare se finanțează și promovează agresiv o educație sexuală denaturată, punându-se accent pe metodele contraceptive, mai ales pe anticoncepționale, anticoncepționale care, în timp, au efecte adverse asupra fertilității femeilor. Pe de altă parte, se finanțează și promovează însămânțarea artificială. Pe de o parte, se susțin pe drept, și trebuie să susținem copiii crescuți în familii monoparentale dezavantajați, iar pe de altă parte se finanțează și promovează familiile monoparentale pur artificiale, iar familiile tradiționale cu mulți copii rămân sub o continuă presiune de tip financiar, social și educațional. Deci, acest proiect de lege creează probleme false, promovează o natalitate de tip neomarxist și promovează familia monoparentală, născută din fașă monoparentală.”

Inregistrare video: <https://www.youtube.com/watch?v=fexy2P2EliA>

Sursă conexă media:

https://adevarul.ro/news/eveniment/deputat-aur-despre-inseminareaartificiaia-ascunde_masca-incurajarii-natalitatii-politica-tip-neo-marxist-1_60530ab65163ec4271Q61853/index.html

9. Petenta consideră că partea reclamată discriminează persoanele care, din motive medicale, sunt nevoite să facă apel la proceduri de reproducere umană asistată medical pentru a avea copii, în marea parte a cazurilor, cauza infertilității reprezentând-o bolile cronice sau motivele medicale idiopatice, neidentificate.

10. Se arată că în discursul părții reclamate a fost utilizat termenul “*însămânțare artificială*” care este incorect, potrivit DEX *însămânțarea* însemnând *tnâmăp nî enup a”* semințele unei culturi; a semăna”. Pe plan european s-a renunțat la utilizarea formulei anacronice “*inseminare artificială*”, tocmai pentru a nu discrimina copiii concepuți astfel, toate modurile de reproducere fiind naturale.

11. În acest sens, petenta arată că principalele proceduri de reproducere umană asistată medical existente în proiectul de lege invocat sunt: fertilizarea in vitro și inseminarea intrauterină.

12. Petenta consideră că toți acești copii sunt concepuți în mod natural fiind egali în fața legii și a societății indiferent dacă sunt cei ai căror părinți nu s-au confruntat cu infertilitatea iar alții sunt concepuți cu ajutor medical

13. De asemenea, petenta consideră că și o femeie singură care își dorește să fie mamă și are nevoie de proceduri de reproducere umană asistată medical pentru a avea copii - are acest drept, iar acea femeie și copilul său nu constituie o “familie

monoparentală total artificială” sau “o familie monoparentală pur artificială”, așa cum afirmă partea reclamată, ci constituie o familie monoparentală.

14. În concluzie, petenta consideră că discursul părții reclamate este discriminator pentru persoanele cu probleme de infertilitate și pentru familiile monoparentale care au făcut, pe cheltuială proprie, apel la proceduri de reproducere asistată medical și se circumscrie prevederilor art. 1 alin. 2 lit.e) pct. iv și art. 10 alin. b) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Petenta solicită luarea măsurilor legale și, pe lângă constatarea faptei de discriminare și aplicarea amenzii contravenționale, să se dispună obligarea părții reclamate să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii.

15. Petenta nu a mai depus la dosar alte documente în susținerea celor menționate în petiție.

Susținerile părții reclamate

16. Partea reclamată a comunicat la dosar un punct de vedere în care arată faptul că această chestiune a fost deja clarificată anterior, existând un dosar ce a fost soluționat de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, motiv pentru care nu consideră că discuția ar trebui reluată pe acest subiect.

IV. Motivele de fapt și de drept

17. Colegiul director urmează să analizeze faptele semnalate de petentă cu privire la reclamarea declarațiilor părții reclamate, posibile acte de discriminare, toate acestea fiind relatate la tribuna Camerei Deputaților în data de 16.03.2021, partea reclamată având calitatea de deputat în Parlamentul României din partea partidului Alianța pentru Unirea Românilor

18. Colegiul director reține că, între prezenta speță și cea constituită în dosarul nr. 238/2021 conexasă cu dosarul 14A/2021 (autosesizare) - deja soluționate, există identitate de obiect, respectiv părți reclamate. Astfel, se reține că prin sesizarea nr. 2453/30.03.2021 și autosesizarea nr. 4681/18.06.2021 s-a sesizat aceeași faptă, iar, prin Hotărârea nr. 810 din data de 17.11.2021, Colegiul director s-a pronunțat cu privire la faptele sesizate.

19. Prin Hotărârea nr. 810/17.11.2021, Colegiul director a considerat că afirmațiile se încadrează în limitele libertății de exprimare prevăzute de art. 2, alin (8) din OG nr. 137/2000 deliberând că faptele nu întrunesc elementele constitutive ale art. 2, alin (1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

20. Concluzii Hotărâre nr. 810/17.11.2021

„Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și

credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept “acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică (CEDO, *Lingens c. Austriei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include “nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, *Lingens vs. Austria*, *Oberschlick vs. Austria*, *Sunday Times vs. U.K.*, *Observer și Guardian vs. U.K.*, *Castells vs. Spania*, *Thorgeirson vs. Islanda*, *Jersild vs. Danemarca*, *Goodwin vs. U.K.*, *De Haes și Gijels vs. Belgia*, *Dalban vs. România*).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care aceasta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discuții a chestiunilor de interes general, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra.

Apreciem că, în speța de față nu se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, partea reclamată exprimându-și doar punctul de vedere în ceea ce privește efectele și rațiunile economice, socialele și morale pe care aplicarea prevederilor proiectului de lege privind inseminarea artificială umană și sporirea natalității le-ar fi avut în cazul în care acesta ar fi fost legiferat, un subiect de interes public și nu la procedura medicală, în sine.

În Uniunea Europeană, accesul la tehnologiile de reproducere umană, respectiv inseminare artificială și fertilizare in vitro pentru femeile singure este reglementat de fiecare țară membră. Țări precum: Belgia, Olanda, Danemarca, Suedia, Finlanda, Franța, Portugalia, Spania, UK și Austria asigură accesul femeilor singure în a beneficia de aceste tehnologii.

În cazul *S.H. și alții c. Austriei* - 57813/00/3.11.2011, deși Curtea Europeană a conchis asupra neîncălării articolului 8 în speță, aceasta observă că domeniul în cauză, care, pare a fi într-o evoluție continuă și cunoaște evoluții științifice și juridice în mod special rapide, cere o examinare permanentă din partea statelor membre. Curtea reamintește că noțiunea de “viață de familie” menționată la art. 8 nu se referă doar la familiile întemeiate pe căsătorie, ci poate include și alte relații de facto (a se vedea, printre multe altele, *Marckx împotriva Belgiei*, 13 iunie 1979, pct. 31, seria A nr. 31; *Keegan împotriva Irlandei*, 26 mai 1994, pct. 44, seria A nr. 290; *Kroon și alții împotriva Țărilor de Jos*, 27 octombrie 1994, pct. 30, seria A nr. 297-C; *X, Y și Z împotriva*

Regatului Unit, 22 aprilie 1997, pct. 36, Culegere de hotărâri și decizii 1997-II și Emonet și alții împotriva Elveției, nr. 39051/03, pct. 34, CEDO 2007-XIV).

În România, singurele proceduri reglementate clar prin lege sunt inseminarea artificială și fertilizarea in vitro cu ovocite proprii, fertilizarea cu ovocite și embrioni donați nefiind reglementată în mod explicit.

În legislația națională, tehnologiile de reproducere sunt accesibile doar cuplurilor căsătorite și pot beneficia de ajutor financiar din partea statului. Proiectul de lege propus privind înseminarea artificială umană și sporirea natalității prevedea la art. 2 ca: înseminarea artificială umană nu poate fi condiționată de a fi sau nu căsătorită mama.

Familia monoparentală poate fi definită prin conținutul restrâns al familiei, bazată pe calitatea de părinte, prevăzută de art. 48 din Constituție. Această ipoteză este dezvoltată legal în Legea nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiilor, ce prevede în art. 2 alin. 2 noțiunea privind familiile monoparentale.

Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, atât de către societate în general cât și de politicieni, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără niciun fel de deosebire.

Pentru considerentele de mai sus, faptele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată, afirmațiile se încadrează în limitele libertății de exprimare prevăzute de art. 2 alin. (8) din același act normativ.”

21. Astfel, Colegiul director este de opinie că petiția înaintată CNCD de petenta din prezenta cauză, înregistrată cu nr. 5365/16.07.2021, constituită în dosarul nr. 591/2021, are obiect identic cu petițiile nr. 2453/30.03.2021 și nr. 4681/18.06.2021 (autosesizare), constituite în dosarul nr. 238/2021 conexas cu dosarul nr. 14A/2021 (autosesizare) care au fost soluționate prin Hotărârea nr. 810 din data de 17.11.2021.

22. Prin urmare, având în vedere faptul că există deja o petiție pe rol iar CNCD s-a autosesizat cu o petiție al cărui obiect îl constituie aceeași faptă, în baza art. 12, alin (4) din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul director, în ședința din data 23.02.2022, a hotărât clasarea petiției nr. 5365/16.07.2021 constituită în dosarul nr. 591/2021 la dosarul nr. 238/2021 conexas cu dosarul nr. 14A/2021, având în vedere faptul că aspectele sesizate au fost analizate, soluția adoptată fiind emisă prin Hotărârea nr. 810 din data de 17.11.2021.

23. În baza principiului de drept „*non bis in idem*” și a dispozițiilor art. 5, alin (7) din OG nr. 2/2001 "*Pentru una și aceeași contravenție se poate aplica numai o sancțiune contravențională principală și una sau mai multe sancțiuni complementare*”, astfel Colegiul director clasează prezenta petiție la dosarul nr. 238/2021 conexas cu dosarul nr. 14A/2021, care a fost soluționat prin Hotărârea Colegiului director nr. 810 din data de 17.11.2021.

24. În acest sens, Colegiul director afirmă că, prin soluția de clasare la petiția anterioară se va înțelege că soluția adoptată prin Hotărârea nr. 810 din data de 17.11.2021, anexată, se va administra și în prezenta speță.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate au fost soluționate prin Hotărârea nr. 810 din data de 17.11.2021.
2. Soluția adoptată de Colegiul director prin Hotărârea nr. 810 din data de 17.11.2021 (anexată) va opera și asupra prezentei.
3. O copie a prezentei hotărâri se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 23.02.2022 au fost: DIACONU ADRIAN NICOLAE – membru, JURA CRISTIAN– membru, HALLER ISTVAN – membru, OLTEANU CĂTĂLINA – membru, LAZĂR MARIA – membru, MOȚA Maria – Membru, POPA CLAUDIA SORINA - membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din data de 24.03.2020.

**AZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Motivat/redactat: AND/FL

Data: 27.04.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

